

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Ladislav Brabec
Téma práce:	Alternativy nepodmíněného trestu odnětí svobody
Rozsah práce	172 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	24. 10. 2020
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Dalibor Šelleng, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Předložená diplomová práce představuje rozbor alternativních trestů, podmínek jejich ukládání a průběhu jejich výkonu. Jde o téma bezesporu aktuální, a to nejen s přihlédnutím k tomu, do jaké míry jsou alternativní tresty ukládány českými soudy, ale také vzhledem k tomu, že zákonodárce svou pozornost na právní úpravu alternativních trestů průběžně upomíná a snaží se jí nadále precizovat, což se projevilo i aktuální novelou trestního zákoníku a trestního řádu provedenou zákonem č. 333/2020 Sb., jež nabyla účinnosti dne 1. 10. 2020.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Problematika alternativních druhů trestů je problematikou velice rozsáhlou a od posluchačů vyžaduje takové uchopení, aby její zpracování nebylo stručné a toliko popisné s vědomím toho, že i takovýto postup by postačoval k naplnění formálních požadavků na diplomovou práci co do počtu normostran. Diplomant si zvolil opačnou cestu a téma zpracoval velice zevrubně za využití výrazně nadstandardního počtu tuzemských i zahraničních pramenů. Diplomant prokázal vynikající přehled ve zvolené problematice, když v použitých pramenech jsou zastoupena i klasická díla vztahující se k tématu (např. Solnařovy „Tresty a ochranná opatření“), stejně jako díla právně filozofická (např. díla Foucaulta a Liszta) či čistě historická (Kosmova kronika). Je přitom nutné zdůraznit, že s použitými prameny pracuje diplomant na velmi citlivě, v žádném případě se nejedná o případ inflace použitých pramenů na úkor kvality samotné práce. Prameny pro diplomanta představují do značné míry východiska pro jeho vlastní analýzu a samostatné závěry. Diplomant také v práci hojně užívá zdroje ve formě důvodových zpráv či judikatury. Stranou nejsou ponechány ani prameny EU a Rady Evropy. V souladu se stanoveným cílem je v práci využito metod analýzy a komparace. Komparativní

metoda je jádrem osmé kapitoly, nicméně srovnání se zahraničními právními úpravami je využíváno napříč celou prací, což velmi oceňuji.

3. Formální a systematické členění práce

Vyjma úvodu a závěru je práce členěna do 9 kapitol, které na sebe logicky navazují stejně jako jednotlivé podkapitoly. Gramatická i stylistická stránka práce je na vynikající úrovni, práce je psaná čtivým způsobem. Formální úprava práce také splňuje požadované náležitosti (práce obsahuje seznam zkratk, seznam zdrojů, abstrakt a klíčová slova v českém i anglickém jazyce). Citační norma je v práci dodržena.

4. Vyjádření k práci

Předložená práce je precizním zpracováním zvoleného tématu. Rozsah i vlastní obsah práce značně přesahují úroveň nejen prací diplomových, nýbrž i prací rigorózních. V práci se hojně vyskytují vlastní názory diplomanta na zpracovávanou problematiku, s nimiž se osobně ve značné míře ztotožňuji (k funkci trestu, str. 10; k zařazování nových druhů trestů, str. 21; pojetí alternativních trestů, 43; úloha PMS při kontrole trestu domácího vězení; str. 72; důvody neukládání trestu domácího vězení, str. 86; ukládání obecně prospěšných prací jen za trestné činy v některých hlavách – nevhodnost například u znásilnění, str. 90; přeměna trestu obecně prospěšných prací, str. 104 atd.). Diplomant také průběžně v práci představuje své návrhy de lege ferenda, které následně sumarizuje v poslední kapitole. Velmi zajímavé je přiblížení problematiky net-widening, tj. nahrazování alternativních trestů jinými alternativními trestu (new alternatives for old alternatives) na str. 46, či přiblížení front-end a backend koncepce trestu domácího vězení.

Diplomant také předvádí vynikající práci se statistickými daty, když na základě nich poukazuje i na poměrně překvapivá fakta (např. na str. 22 upozorňuje na častější upouštění od potrestání oproti ukládání alternativních trestů u trestného činu podvodu dle § 209 odst. 1, odst. 2, odst. 3 TZ). Zajímavá jsou také statistická data k ukládání trestu obecně prospěšných prací za spáchání přečinu krádeže dle § 205 odst. 1 TZ a za spáchání přečinu krádeže dle § 205 odst. 2 TZ.

Napříč celou prací se také objevují četná srovnání se zahraniční právní úpravou – například definice účelu v trestu v jiných zemích (str. 13), definice odklonů (str. 29), domácí vězení a zákaz vycházení (str. 68), přepočítání trestu domácího vězení v zahraničí (str. 205). Kapitola osmá diplomové práce je čistě komparativního charakteru – diplomant se na základě zahraničního pobytu ve Finsku rozhodl zpracovat srovnání právní úpravy peněžitého trestu v tuzemsku a Finsku, přičemž se neomezuje pouze na představení finské právní úpravy, nýbrž se věnuje i finské trestné politice a aplikační praxi.

O aktuálnosti práce a komplexním uvažování diplomanta hovoří i zasazení problému výkonu trestu obecně prospěšných prací do současné pandemické situace.

Je vhodné také poznamenat, že diplomant několik měl možnost několik měsíců pracovat s vězni a do práce reflektoval i své zkušenosti z této své činnosti.

Lze shrnout, že diplomant prokázal velmi hlubokou znalost zvolené problematiky a také výborné předpoklady pro případnou budoucí vědeckou činnost.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Diplomant beze zbytku splnil stanovené cíle
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Práce je samostatným zpracováním zvoleného tématu (700 podobných dokumentů dle stavu kontroly na plagiáty; Turnitin vykázal 112 slov v nejdelším úseku podobnosti)
Logická stavba práce	Struktura práce je logická, diplomant přechází od obecného ke konkrétnímu
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Citací norma je splněna. Diplomant pracuje s nadstandardním počtem tuzemských i zahraničních zdrojů i s velkým množstvím soudní judikatury.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Práce představuje zevrubné zpracování zvoleného tématu, značně převyšující standardy diplomových prací.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Práce je přehledná, text vykazuje jednotný styl grafického zpracování. Součástí práce jsou i grafy vztahující se k danému tématu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková i stylistická úroveň textu je na výborné úrovni.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Návrhy de lege ferenda zejména s přihlédnutím k právní úpravě peněžitého trestu ve finské právní úpravě.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji k obhajobě
Navržený klasifikační stupeň	výborně

V Praze dne 14. 11. 2020

JUDr. Dalibor Šelleng, Ph.D.
vedoucí diplomové práce